

har, Josip Rijavec, Maks Veselko, Avgust Vižintin, Marijan Vode, Andra Žnidar in predsedniki društvenih podružnic, v nadzorni odbor Alfonz Gspan, dr. Mirko Ruppel in Leopold Smalc in v častno razsodišče Slavko Bohanec, Jaro Dollar in inž. Kajetan Kavčič.

Pred zaključkom je tov. Staniko Bunc v imenu kranjske društvene podružnice predlagal, naj bi bilo prihodnje leto zborovanje v Kranju. Tov. Josip Rijavec se je v imenu organizatorjev zborovanja zahvalil vsem za sodelovanje, zlasti požrtvovalnim koprskim tovarišem. Zborovanje se je zaključilo s pozdravom zastopnika Koprčanov tov. Srečka Vilharja in s pozivom novega predsednika Branka Berčiča k sodelovanju. Zvečer je bil prirejen v hotelu »Triglav« družabni večer za udeležence zborovanja, naslednjega dne, v nedelja 22. oktobra dopoldne, pa je bil za prijavitelce organiziran avtobusni izlet ob slovenski obali z ogledom nekaterih knjižnic in drugih zanimivosti.

RESOLUCIJA ZBOROVANJA SLOVENSКИH KNJIZNICARJEV KOPER, 20.—22. X. 1961

V dneh 20.—22. oktobra 1961 so se knjižničarji iz vse Slovenije v velikem številu zbrali na svojem rednem letnem zborovanju, ki je bilo v Kopru. Pridružili so se jim kot povabljeni gostje tudi predstavniki slovenskih zamejskih knjižničarjev iz Trsta, Gorice in Koroškega ter predstavniki bratskih jugoslovanskih in sosednjih italijanskih bibliotečnih delavcev. Poseben poudarek je prireditvam zborovanja dala navzočnost lokalnih in nekaterih vodilnih republiških kulturnih in političnih osebnosti.

Na strokovnem posvetovanju so navzoči na plenarnem zasedanju

in v strokovnih komisijah poslušali referate o knjižničarstvu Slovenskega Primorja, o aktualnih vprašanjih slovenskega knjižničarstva, o razmerju med dokumentacijo in knjižničarstvom, o centralnih katalogih, o stanju sodobnih nacionalnih bibliografij v Jugoslaviji, o matični knjižnici v občini, o knjižnicah s prostim pristopom in njihovih katalogih in o strokovni ureditvi knjig v pionirskih knjižnicah, na občnem zboru Društva bibliotekarjev Slovenije pa poročilo o njegovem delovanju v zadnjem poslovnem obdobju. Poleg tega so v svečanem delu zborovanja in s kulturnimi prireditvami proslavili 10-letnico obstoja koprške Študijske knjižnice in si ogledali nekaj knjižnic ob slovenski obali.

V živem razpravljanju po referatih in poročilih so zborovalci obravnavali vrsto aktualnih problemov slovenskega knjižničarstva in izoblikovali naslednje ugotovitve, priporočila in sklepe:

Slovenski knjižničarski delavci z zadovoljstvom pozdravljajo prvi zakon o knjižnicah v Sloveniji, ki je začel veljati prav v dneh koprškega zborovanja. Z zakonom so slovenske knjižnice dosegle moralno in družbeno politično priznanje in dobile osnove za organiziran nadaljnji razvoj knjižničarstva na Slovenskem.

Kakor je razveseljivo priznanje, ki je bilo slovenskemu knjižničarstvu dano z zakonom o knjižnicah, pa je v sedanjem obdobju zlasti nujna takojšnja rešitev materialnih osnov za delo knjižnic, zlasti za enakovredno nagrajevanje knjižničarskih delavcev v primerjavi z drugimi uslužbenci. To je osnovni pogoj tako za reševanje kadrovskega vprašanja kakor tudi za uspešno opravljanje nalog, ki jih knjižničarstvu nalagajo predpisi in družbene potrebe. Gre predvsem za ustanovitev potrebnih skladov za financiranje kul-

turnih dejavnosti, za sprejemanje pravilnikov o oblikovanju in delitvi dohodkov v knjižnicah in s tem najbolj neposredno v zvezi za krepitev družbenega upravljanja v knjižničarskih kolektivih. V tej akciji za ureditev osnovnih materialnih vprašanj knjižničarske službe morajo zato pod vodstvom Društva bibliotekarjev Slovenije aktivno sodelovati vsi njegovi člani.

Brez dvoma so knjižničarji vzgojitelji, od katerih dela je v precejšnji meri odvisna socialistična duhovna preobrazba najširših slojev delovnih ljudi. Knjižnice so tiste, ki iz svojih bogatih zakladnic znanja stalno prilivaja gospodarskemu in družbenemu življenju kulturni življenjski sok; brez njega bi to začelo usihati in ne bi dosegalo tolikšnih uspehov. Ta moralna vrednota knjižničarske dejavnosti mora v prihodnje vsekakor biti osnovno vodilo pri obravnavanju družbene vloge našega knjižničarstva.

Prav zato, ker ta vrednota še ni dovolj priznana, je družbeni položaj knjižničarskega delavca pri nas dosti nižji kot v drugih kulturnih deželah. Zato je potrebno s kvalitetnim delom, s povečano samozavestjo in strokovnim ponosom in s prikazovanjem družbenih koristi knjižničarskega dela vztrajno prepričavati javnost o njegovi pomembnosti za sedanjost in prihodnost. Strokovna organizacija in posamezniki morajo storiti vse, kar je v njihovi moči, da se odstrani nerazumevanje nekaterih komun za potrebe knjižnic, pri propagiranju knjižničarstva in knjižničarske službe pa se je treba vse bolj posluževati najrazličnejših sredstev publiciranja. Množiti in bolj razširjati knjižničarsko strokovno literaturo, povečati krog sodelavcev in naročnikov »Knjižnice« in bolj poglobljeno obravnavati najrazličnejša strokovna vprašanja, je naloga

vsaakega pripadnika knjižničarske stroke.

Prvo delo strokovne organizacije slovenskih knjižničarjev bodi sedaj skrb za izvajanje zakona o knjižnicah in njegovih določil.

Med najbolj aktualne naloge spada vsekakor rešitev vprašanja matičnih knjižnic. Čimprej se je treba pogovoriti, kako pospešiti njihovo ustanavljanje, kako organizirati delo in kako ga porazdeliti ter kako knjižnice povezati v enotno omrežje. Sele ko bodo vzpostavljene matične knjižnice, bo mogoče uspešno pristopiti k registraciji knjižnic, kot jo zahteva zakon, k ureditvi medknjižničnega izposojanja knjižničnega gradiva in k drugemu načrtnemu strokovnemu delu, katerega nosilec so prav matične knjižnice.

V zvezi s tem je potrebno, organizacijsko, strokovno in kadrovsko utrjevati tiste knjižnice, ki naj bi prevzele vlogo matičnih knjižnic, in med njimi zlasti delo ljudskih knjižnic prilagajati potrebam šolske reforme in izobraževanja odraslih ter jih dosledno spreminjati v splošne javne knjižnice s prostim pristopom, istočasno pa tudi podpirati ustanavljanje mladinskih oddelkov oziroma samostojnih pionirskih knjižnic.

Stanje poklicnih strokovnih kadrov je zlasti pereče v občinskih in večjih ljudskih knjižnicah, v večjih strokovnih knjižnicah in v šolskih knjižnicah. Prav tako primanjkuje v manjših knjižnicah ustrezno strokovno kvalificiranih prostovoljnih delovnih moči. Zaradi tega zlasti ostaja mrtev in nedostopen večkrat dragoceni knjižni fond strokovnih knjižnic, ki bi se v strokovnem pogledu nujno morale bolje organizirati.

Z nezmanjšanim prizadevanjem je treba zato skrbeti za vzgojo prepotrebni in ustreznih strokovnih kadrov: Za prostovoljne knjižničarje naj se še naprej prirejajo krajši ali daljši knjižničar-

ski tečaji; vztrajati, da se na vseh učiteljskih uvede mesto bibliotekarja in predavanja o osnovah knjižničarskega dela; nadaljevati akcijo za čimprejšnjo uvedbo rednega šolanja višjih in visokih knjižničarskih kadrov na univerzi; poleg tega pa je že vendarle treba pripraviti nove programe za opravljanje državnih strokovnih in prekvalifikacijskih izpitov, prirejati tečaje za pripravnike pred opravljanjem teh izpitov in za delo v raznih vrstah knjižnic kot n. pr. pionirskih; pogosteje organizirati seminarje in strokovna posvetovanja o posameznih vprašanih strokovnega dela v knjižnicah in o drugih problemih slovenskega knjižničarstva.

Zbrani knjižničarski delavci so hoteli načelno razčistiti tudi večkrat napačna mnenja o odnosu med knjižničarstvom in dokumentacijo. Stališče knjižničarjev je, da je zveza med obema kulturnima dejavnostima tesna ter da med njima ni ostrih meja; druga drugo dopolnjujeta in si pomagata. Pri tem je knjižničarstvo izhodiščna veda dokumentacije, ki je kvantitavno in kvalitativno stopnjevana bibliografska dejavnost, obogatena s pritegovanjem novega gradiva, ki ga obdeluje in z uporabljanjem posebnih metod. Zato knjižničarji ne odrekajo dokumentaciji njenih specifičnih nalog in lastne dejavnosti, hkrati pa odločno zavračajo večkrat napačne težnje medsebojnega podcenjevanja obeh dejavnosti, največkrat na škodo knjižničarstva. Dejstvo pa je, da potrebe časa prav od knjižničarjev terjajo, da so pionirji na področju dokumentacijske službe in da morajo prevzemati tudi takšne posle. Vendar knjižničarji poudarjajo, da bi se čimprej morali doma ali v tujini vzgojiti samostojni strokovnjaki dokumentalisti, ki bi nadalje razvijali to panogo kulturne dejavnosti v skladu s potre-

bami in zahtevami gospodarskega in družbenega razvoja.

Ugotovljeno je bilo, da delo za centralni katalog knjig v Sloveniji dobro napreduje in je marsikje prispevalo k strokovni ureditvi in organizacijski utrditvi knjižnic, zlasti strokovnih knjižnic pri podjetjih. Želeti bi bilo, da bi se v centralni katalog vključile prav vse znanstvene in strokovne knjižnice, kakor tudi večje ljudske knjižnice, ki imajo primerne knjižne fonde. Pri obdelovanju knjižnih fondov za centralni katalog knjig bi morda najprej kazalo začeti z uvajanjem novosti v katalogizaciji, ki so bile sprejete na letošnji mednarodni konferenci o vsklajevanju katalogizacijskih načel.

Delo za slovensko retrospektivno bibliografijo je treba pospešeno nadaljevati, da bi bila čimprej definitivno ugotovljena popolna produkcija slovenskega tiska, slovenska literaturna in kulturna zgodovina pa bi dobili zanesljivo pomagalo in osnovo za svoja raziskovanja. Omogočiti pa bi bilo treba tudi izdelavo bibliografije slovenskih bibliografij od začetka do leta 1945, česar so se člani bibliografske sekcije deloma že lotili.

Slovenski knjižničarji pozdravljajo potrditev lokacije za novo poslopje Centralne tehniške knjižnice v Ljubljani in izražajo željo, da bi bilo dograjeno do dvajsetletnice osvoboditve leta 1965. Obenem je zbor mnenja, da je treba tudi sicer podpirati gradnjo objektov za potrebe knjižnic in pripraviti potrebno tehnično dokumentacijo.

Zborovalci so mogli spoznati, kako globoko zakoreninjeno in tesno z usodo slovenskega naroda na Primorskem je bilo vselej povezano tudi tamkajšnje knjižničarstvo. Zato izražajo spoštovanje slovenski knjižničarski tradiciji na Primorskem, pozdravljajo v zadnjem obdobju njegovega raz-

voja dosežene uspehe in toplo čestitajo koprski študijski knjižnici ob njenem desetletnem jubileju. Želijo, da bi se ob razumevanju in pomoči ljudske oblasti čimprej uredili vsaj najaktualnejši problemi tako koprške kot goriške študijske knjižnice, kakor tudi problemi ljudskih in strokovnih knjižnic v vsem Slovenskem Primorju, da bi se mogle te knjižnice čimbolj aktivno vključiti v družbeno dogajanje na tem področju naše domovine.

Na zborovanju so slovenski knjižničarji prvič imeli priložnost spoznati se tudi s problematiko slovenskega knjižničarstva v zamejstvu. Izražena je bila želja in prevzeta obveznost o boljšem sodelovanju in o strokovni, moralni in materialni pomoči slovenskim knjižnicam v zamejstvu.

RAZGOVOR O FINANČNIH SREDSTVIH V KNJIŽNICAH

Med osrednjimi problemi razpravljanja na posvetovanju slovenskih knjižničarskih delavcev v Kopru je bilo vprašanje financiranja knjižnic in nagrajevanja njihovih uslužbencev. Oboje že dalj časa zavira pravičen razvoj in delovanje knjižnic, ker je zlasti nagrajevanje osebja v knjižnicah v velikem nesorazmerju s prejemki v nekaterih drugih javnih službah in v gospodarskih organizacijah. Da bi tudi knjižničarski delavci sami aktivno sodelovali pri iskanju poti iz tega nepravilnega položaja in da bi izoblikovali mnenje in predloge, je Društvo bibliotekarjev Slovenije organiziralo 24. novembra 1960 razgovor širšega kolektiva knjižničarskih delavcev o sedanji situaciji in o novem, boljšem načinu oblikovanja in delitve sredstev v knjižnicah.

Razgovora, ki je bil v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljub-

V organizacijskem pogledu je Društvo bibliotekarjev Slovenije v zadnjem obdobju doseglo z ustanovitvijo novih in s požitvijo starih podružnic in skupin pomembne uspehe in napredek. Nadaljnji razvoj v tej smeri bo samo koristil uveljavljanju knjižničarske stroke kot pobornice prosvetnega, izobraževalnega, kulturnega in znanstvenega razvoja družbene skupnosti in njenih pripadnikov. Na drugi strani pa naj povečana dejavnost pri obravnavanju strokovnih knjižničarskih vprašanj v okviru društvenih strokovnih sekcij in komisij prispeva, da bodo knjižničarji in knjižnice še bolj pripravljeni za opravljanje vsakovrstnih nalog, ki jih bo od njih zahteval naš družbeni razvoj. Slovenski knjižničarji hočejo v njem aktivno sodelovati.

ljani, se je udeležilo preko 40 društvenih članov. To je bilo pravzaprav zasedanje razširjenega društvenega plenuma, na katerem so poleg ljubljanskih društvenih odbornikov in nekaterih drugih članov sodelovali še zastopniki društvenih podružnic in knjižnic iz Nove Gorice, Kopra, Novega mesta, Celja, Kranja, Ptuja, Maribora, Raven in Murske Sobote, in sicer iz ljudskih, strokovnih in znanstvenih knjižnic. Razgovora so se udeležili tudi zastopniki muzejskih in arhivskih delavcev, da bi vse tri sorodne strokovne organizacije čimbolj enotno nastopale pri uveljavljanju svojih težej v novo nastalem procesu spreminjanja odnosov med javnimi službami na področju kulture in družbeno skupnostjo.

Po vnaprej pripravljenih tezah je tekla beseda o virih dohodkov v knjižnicah, o finančnih načrtih in odnosih med osebnimi in ma-